

წი სროკლე ზონსტანტინეპოლელი

იორთისმობოპელისათჳს *

აღწეულისა კრებად დღეს მოუწესს ენასა ჩუენსა, ძმანო, ქებად და მონეწეული ესე დღესასწაულისაა ამის სარგებლის მომატყუებელ იქმნების და უფროასლა ქეშმარიტად სინმიდისაა აქუს ხატი ნათესავისათჳს დედათაჲსა სიქადული; რომელსა-ესე დღეს აღვასრულებთ დღესასწაულსა, დიდებად დედათაჲ არს მისთჳს, რომელ-იგი ჟამ ერთ დედა იყო და ჴალწულ, მიუნდომელი კრებად დღესასწაულებისა; რამეთუ აჰა ესერა ქუეყანაჲ და ზღუაჲ პატივ-სცემს ქალწულსა **შარიაჲს**. ზღუამან ზურგი თჳსი განუმარტა ლელვათაგან და ქუეყანამან კუალნი ზედა-მაგალთანნი წარუმართნა დაუბრკოლებლად.

ღხაროდენ ბუნებასა კაცთასა, რამეთუ დედანი პატიოსანი იქმნებიან. შხიარულ იყენედ მამანი, რამეთუ... სადა გარდაერია ცოდვაჲ, მუნ უფროასად აღემატა მადლი(რომ.5,29). ჴამეთუ მომინოდა ჩუენ წმიდამან **შარიაჲ**, შეუგინებელმან ქალწულმან, ჳურჳელმან სინმიდისამან, მეტყუელისა მის მეორისა **სდამისა** სამოთხემან, საქმარმან ერთობისა ორთა ბუნებათამან, კრებამან მაცხოვრისამან, მოცვალებამან სასძლოასამან, რომელსა შინა სიტყუამან სიძე ქმნა ჳორცნი, სულიერმან მან ბუნებისა ჩუენისა მაყუალმან, რომელ-იგი საღმრთომან მიდგომილებისა ცეცხლმან არა დაწუა(შდრ. გამს.3,2).

ჩანდვლვე სულმცირემან ღრუბელმან **ჴე-რობინთა** ზედა მჳდომარჳ ჴგი ჳორცითა იტკრთა, რომელ-იგი ზეცისა წჳმისა წმიდაჲ საწმისი იყო, რომელ-იგი შწყემსმან პირმეტყუელთა ცხოვართამან შეიმოსა. **შარიაჲ** მჳევალი და დედაჲ და ქალწული და ცაჲ, მხოლოდ ჳიდი იმრთისაჲ კაცთა მომართ მოსულისაჲ, საშინელი მოლუანებისა ჩუენისა ქსელი, რომელსა შინა გამოუთქუმელად ჳორციელებისაჲ იგი საუფლოჲ იქსოვა სამოსელი, რომელსა მექსლე იყო სული ჩმიდაჲ,

ხოლო მქსოველ – რომელ მადლით ჳფარვიდა მას ძალი, და მატყლ – დასაბამისა იგი **სდამის** ტყავი, და საგუსალ – ჴალწულისანი იგი ჳორცნი, და ცხემლ – განუზომელი იგი შემოსილისა მადლი, და ხურო – რომლითა-იგი მორჩილებითა შევიდა მისა სიტყუაჲ.

15 ჴის ესმა, ანუ ვინ იხილა, ვითარმედ იმერთი მუცელსა და საშოსა დაემკვდროს? რომელსა ჩანი ვერ იტევენ, მუცელი ჴალწულისაჲ არა იწრო უწინდა, არამედ იშვა დედაკაცისაგან იმერთი, იმერთი არა შიშუველი და კაცი არა ლიტონი. ჴამეთუ ბჳჳ იყო ცხოვრებისაჲ, 20 ჴომელი იშვა, და პირველი იგი აჩუენა კარი. სადა-იგი გუელმან ურჩებითა დასთხია გესლი, მიერვე სიტყუაჲ იგი მორჩილებითა შევიდა მისა და ტაძარი იგი ცხოველი დაჰბადა მას შინა; ვინაჲ-იგი ცოდვისა კარი გამოჩნდა, მიერვე ნათესავისა ჩუენისა მჳსნელი ჴრისტჳ უთესლოდ აღმოსცჳნდა.

სრა სირცხვლ-უწინდა კაცთ-მოყუარესა დედაკაცისაგან შობაჲ, რამეთუ ცხოვრებაჲ იყო, რომელი-იგი იქმნებოდა; არა შეაგინა, იყო რაჲ იგი ასოთა შინა ჴალწულისათა, ჴომელი-იგი მანვე შეუგინებლად დაჰბადა.

აკუეთუმცა არა ჴალწულივე ეგო დედაჲ იგი, ლიტონიმცა იყო, ჴომელი-იგი იშვა, და არამცა დიდებულ იყო შობაჲ იგი. აკუეთუ შემდგომად შობისა ჴალწულივე ეგო იგი, გამოუთქუმელად იშვა, ჴომელცა-იგი კართა ჳშულთა შევიდა დაუბრკოლებლად, ჴომლისა შეუღლვილებაჲ ბუნებათაჲ **ჴომა** დაღატ-ყო და თქუა: «**ღფალი ჩემი და იმერთი ჩემი**»(ინ.20,28).

ჩუ სირცხვლ-გინჩ შობაჲ იგი მისი, კაცო, რამეთუ ჴგი გუექმნა ჩუენ მიზეზ ცხოვრების. აკუეთუმცა დედაკაცისაგან არა იშვა, არცამცა მოკუდა, არცამცა სიკუდილითა მისითა განქარდა, რომელსა აქუნდა ჳელმწიფებაჲ სიკუდილისაჲ, ესე იგი არს ეშმაკი(ებრ.2,14).

სრა გინება არს ხუროთ მოძღურისა ყოფაჲ

* სინური მრავალთავი 864 წლისა, რედ. სჳ. ჰანიძე, თბ., 1959. ჴვ. 40-45.

მას შინა, რომელი იგი შან არაშენა. **სრა შე-**
აგინის მეკეცე თიჯამან, რაჟამს განაახლებნ
 თვსსა მას შექმნულსა. **ვგრევე უჭრნელი** იგი
 საშოხსაგან **ჩალწულისა**დასა მოსლვად, რომელ-
 იგი შესაქმესა არა შეაგინა.

ჰ მუცელსა მას, რომელსა შინა სიკუდილისა
 იგი მძლვ გამოიჭედა საჭურველი! **ჰ ყანასა**
 მას, რომელსა შინა ბუნებისა იგი ჩუენისა
 ჰემოქმედი **ჩრისტე** უთესლოდ აღმოსცვინდა! **ჰ**
ტაძარი, რომელსა შინა იმერთი მღდელ იქმნა!
სრა ბუნებად ცვალა, არამედ წესისა მისებრ
შელქიზედეკისა(ფს.109,4). **წყალობისათვს** ჯო-
 რცნი შეისხნა, «სიტყუად იგი ჯორციელ იქმნა
 და დაემკვდრა კაცთა შორის»(ინ.1,14).

ბა ლათუ არა ჰრნამს **ჰურიათა** ოფალი,
 ხოლო იმერთმან ხატი კაცისა შეიმოსა; და-
 ლათუ წარმართნი გუბასრობენ საკრველებსა
 ამას, ამისთვს «**ჰურიათა** – საცთურ და
 წარმართთა – სისულელე»(1კორ.1,23).

საიდუმლოდ ესე... ოფროს სიტყვსა გა-
 რდარეულ არს და საკრველება. ოკუეთ-
 უმცა სიტყუად იგი არა დაემკვდრა მუცელ-
 სა, არცამცა დაჯდა ჯორცითა საყდართა.
 ოკუეთუ იმრთისა გინება არს საშოსა შეს-
 ლვად... **სნგელოზთაცა** გინება არს კაცთა მსა-
 ხურებად.

ჰომელი-იგი იმერთი ბუნებით უვნებელი
 იყო, იქმნა მონყალებით მრავალვნებულ.

სრა თუ წარმოჩინებით **ჩრისტე** იქმნა იმ-
 ერთ – ნუ იყოფინ! – არამედ მონყალებით იქ-
 მნა კაც, ვითარცა-ესე გურნამს. **სრა** კაცსა
 ლიტონსა იმერთ ყოფად ვქადაგებთ, არამედ
 იმერთსა ჯორციელ ყოფად აღვიარებთ. ბა თვსი
 მწვეალი იჩემა ბედად, რომელი იყო არსებით
 უდედო და მოლუანებით – უმამო, უკუეთუ
 არა მსგავსად მოციქულისა მის სიტყვსა უმამო
 და იგივე უდედო(ებრ.7,3). ოკუეთუ ლიტონი
 კაცი არა უდედო, არამედ უვის დედად, და თუ
 შიშუველი იმერთი არა უმამო, არამედ უვის
 შამად, ხოლო ან იგივე უდედო ამისთვს – ვი-
 თარცა დამბადებელი, და უმამო – ვითარცა
 დაბადებული; უმამო – ქუეყანასა ზედა და უდ-
 ედო – ცათა შინა.

ჰეიკდიმე ან, მნვალეებლო, მოკითხვისა
 მისთვს ანგელოზთ-მთავრისა **საბრიელისა**,
 რომელმან-იგი **შარიაშ** ახარა, რამეთუ
საბრიელ ერქუა. **სნ** რად ითარგმანების
საბრიელ? – ესრე სამე: იმრთისა კაცი.
 ჰამეთუ ჰომელი-იგი მის მიერ ეხარა, იმერთი

იყო და კაცი. ოსწრო მოკითხვამან მან, რადთა
 სარწმუნო იყოს საქმე იგი.

სწავეთ მიზეზი იგი მოსლვისად და აღიდე-
 ბდით ძალსა მას ჯორცთ შესხმისასა. **ჴრიად**
 თანა-ედვა კაცთა ბუნებასა, და თანა-ნადებსა
 მას მიცემად ვერ ჰპოვებდა. **სდამის** მიერ
 ცოდვასა მას ყოველთა ჯელითა ჯელი დაგუენერა
 და მონა ვეპყრენით ჩუენ ეშმაკსა. **ყელით-**
წერილი იგი წინა-დაგვპყრის ჩუენ, რამეთუ
 ქარტისა წილ იმსახურებდა მრავალ-ვნებულთა
 ამათ ჯორცთაგან. ბადგა ბოროტი იგი ვნებათად
 მათ ცილის მწერალი და აღმიდგინებდა ჩუენ
 აღნადგინებისა მის ვახშსა და მიმვდიდა ჩუენ
 სარჩელსა.

სწ უკუე ჯერ-იყო ორკერძოვე: ყოველთა
 ზედა მონვენად საშველისა მისგან სიკუდილი,
 – რამეთუ ყოველთა შესცოდეს, – ანუ ეგოდენი
 კუალად მიცემად, რომელი იყო სამართალი
 ვედრებად.

სწ უკუე კაცი ვერ შემძლებელ იყო ჯსნ-
 ად, რამეთუ თანა-ნადებსა მას ქუეშე იყო
 ნაჭუთევად. **სნგელოზსა** ვერ ეძლო გამოქსნად,
 რამეთუ ვერ მომპოვნებელ იყო ისევეთარისათვს
 გამოქსნისა.

სწ უკუე უცოდველსა მას თანა-ედვა ცო-
 დვილთათვს სიკუდილი. **სე** ხოლო აკლდა, გა-
 რნა ბოროტისად მის დაქსნად. **ჰა**-მე უკუე ჯერ-
 იყო ყოფად? **შანვე**, ჰომელმან-იგი ყოველი
 ბუნებად მოიყვანა ყოფად, – რამეთუ იმერთ
 არს, – და არა უნაკლულოდ მიცემად გამოიძია
 და შვილთა მათთვს ცხორებად შუენიერი და
 სიკუდილისა დაქსნად მტკიცე და იქმნა კაც,
 – ვითარცა შან **ჩავადმან** იცის, რამეთუ
 სიტყუასა მას საქმეთად მათ თარგმანებად
 ვერ ძალ-უც, – და მოკუდა, რომელ-იგი ყო,
 და იქსნა, რომელი-იგი დაიპყრა, მსგავსად
 სიტყვსა მის **სავლტსისა**: «**ჰომლისა** მიერ
 გუაქუს ჩუენ გამოქსნად სისხლითა შისითა
 და მოტევებად ცოდვათად»(ეფ.1,7; კოლ.1,14).

ჰ საკრველებათად ამათ! ჰამეთუ სხუათა
 განუმზადა უკუდავებად, ხოლო ჯგი იყოვე
 უკუდავ. **სე**ვეითარი სხუად მონყალებისათვს
 არავინ აღესრულა, არცა იყო, არცა არს,
 არცა ყოფად არს, გარნა მხოლოდ **ჩალწუ-**
ლისაგან შობილი იმერთი და კაცი. **სრა**
 თანა-შეასწორებს, რამეთუ აკლს პატივი სი-
 მართლესა მას დარჩილთასა, არამედ ყოვე-
 ლსავე რიცხუსა ჰმატს შვილად ყოფითა,
 უცვალებელად აჩუენებს თავსა **ძესსა** შამისა

მიმართ, ხოლო შემოქმედებითა ძლიერებად იგი უნაკლულოდ აქუს და მონყალების მოყუარებად წყალობისათჳს გარდაუქცეველად მრავალთათჳს განაგო. ღოლო მდღელთ- მოძღურებად უჯმნელად ღირს, სარწმუნოდ მოაქუს, რომელ-იგი არაფინ პოვოს სხუამან არარასა ზედა სიტყუად მსგავსი ამისი.

წნ იხილეთ შისი იგი კაცთ-მოყუარებად, რამეთუ ნეფსით დაისაჯა და Ⴢუარის-მცუმელთა მათ განაქარვა სიკუდილი, მოაქცია მომკლველთა მათ უშჯულოებად, უშჯულოებისა მოქმედთა მათ მათთავე საცხოვრებელად! ჳაცისა ლიტონისა ვერ შესაძლებელ იყო ჳსნად, გარნა მისი ხოლო ჳერ-იყო, შაცხოვრისა, მსგავსად სიტყჳსა მის **სავლჳსისა**, ვითარმედ: «ყოველთა შესცოდესა»(რომ.3,23). ჳამეთუ ცოდვად იგი ეშმაკისა მიჰგურიდა და ეშმაკი სიკუდილსა მისცემდა და დიდსა ჭირსა ჩუენ ზედა მოანვედა.

ჲერვინად მოსაპოვნელ იყო გამოჳსნად ჩუენტჳს. შოივლინნეს მკურნალნი და შეასმენდეს. წნ უკუე რად ჳერ-იყო სიტყუად?

ჲითარცა იხილეს წინანარმეტყუელთა უფროდ ჳელოვნებისა კაცთაჳსა წყლულებად იგი ხეცით მოსულად, მკურნალსა მას ევედრებოდეს. ჳომელიმე იტყოდა: «**ოფალო**, მოდრიკენ ცანი და გარდამოჳედ»(ფს.143,5); და სხუად იტყოდა: «**განმკურნე მე, ოფალო, და განვიკურნო**»(იერ.17,14); და რომელიმე იტყოდა: «**ადღეგინ ძლიერებად ჰენი და მოვედინ ჩუენდა**»(ფს.79,3). **წა** სხუად იტყოდა: «**უკუეთუ ნანდჳლვე იმერთი ესრჳთ დაემკვდროს კაცთა თანა?**»(2 ნეშტ.6,18; 3 მეფ.8,26) და კუალად სხუად იტყჳს: «**ადრე მენიენ ჩუენ წყალობად ჰენი, ოფალო, რამეთუ დავგლახაკენით ჩუენ ფრიად**»(ფს.88,8). **წა** ერთი წინანარმეტყუელი იტყოდა: «**ვად, სულო ჩემო, რამეთუ წარწყმდა იმრთის-მოშიში ქუეყანით და რომელმანმცა ქმნა სიმართლჳ კაცთა შორის, არლარა იპოვების**»(მიქ.7,2). **წა** ერთი იტყჳს: «**ოფალო, შეწვენად ჩემდა მომხედენ; ოფალო, შეწვენად ჩემდა ისწრაფე**»(მიქ.7,2). **წა** სხუად იტყჳს: «**მომავალი იგი მოვიდეს და არა ყოვნოს**»(ამბაკ.2,3; ებრ.10,37), და კუალად სხუად იტყჳს: «**ვიქმენ მე, ვითარცა ცხოვარი წყმედული; მომიძიე მონად ჰენი, ოფალო**»(ფს.118,176).

წმისთჳს არა უგულებელს-ყო გონებად ჩუენი ოფალმან მიმძღავრებისაგან, რომელი-იგი არს ბუნებით შუუფე და იმერთ, არამედ

მოვიდა, ჳომელი-იგი მარადის ყოველსა ადგილსა არს, და მოგუცნა საჳსრად თჳსნი სისხლნი, და მისცა ნათესავისა ჩუენისათჳს ჳელით-წერილი იგი სიკუდილისა, რომელი-იგი ჳალწულისაგან შეისხნა ჳორცნი, და მოიყიდა სოფელი წყევისა მისგან ჳჯულისა(გალ.3,13).

წნ რომელმან-ესე მოიყიდა, არა ლიტონი კაცი არს, ჳ **ჲურიო**, რამეთუ კაცთა ბუნებად ცოდვასა დამონებულ იყო; არამედ არცა იმერთი შიშუველი კაცობისაგან, რამეთუ ჳორცნი ესხნეს, ჳ მანიქეველო. ოკუეთუმცა არა შემომოსა მე, არცამცა მიჳსნა მე, არამედ მუცელსა ქალწულისასა განაჩინა და დაშჳილი იგი შეიმოსა.

წნ იხილე საშინელი იგი და შესაძრწუნებელი ცვალება: არა თუ სხუამან ჳორცნი შეისხნა თავადისა ჳალწულისაგან და სხუად ჰფარვიდა მას, ხოლო იგი ჳორციელ იქმნა მისგან. ოკუეთუ სხუად არს ჳრისტჳ და სხუად არს სიტყუად იმრთისა, არლარა სამება, არამედ ოთხება არს.

ჩუ განხეთქ მოლუანებისასა მას მოსლვასა ზეგარდამო ქსოვილსა; ნუ დაემონაფები **წრიოსს** უღმრთოსა, რამეთუ იგი თავადი უშჯულოებით არსებასა მას განჰყოფს, ხოლო შენ ერთობასა მას ნუ განჰყოფ.

ჲინ არს, რომელი-იგი გამოუჩნდა მსხდომარეთა მათ ქუეშე აჩრდილთა სიკუდილისათა?(ლუკ.1,79). ჳაცნი სამე იყვნეს. **წა** ვითარმე, რომელნი-იგი ბნელსა შინა იქცეოდეს სიტყჳსა მისებრ **სავლჳსისა**, რომელსა იტყჳს, ვითარმედ: «**ოდესმე იყვენით ბნელ, ხოლო აწ ნათელ ხართ ოფლისა მიერ?**»(ეფ.5,8). ღოლო ჳომელი-იგი გამოჩნდა და ვითარ ასწავებს და იტყჳს: «**კურთხეულ არს მომავალი სახელითა ოფლისადათა**»(მთ.19,9).

წა ვინ არს მომავალი იგი? თქუ განცხადებულად, ჳ **წავით!** **წა** იგი იტყჳს: «**იმერთი ოფალი, და გამოგჳჩნდა ჩუენ**»(ფს.117,27). **ჲეერთო** ბუნებად იგი და შეურწყუმელად ჰგვის ერთობად იგი. შოვიდა ცხოვრებად იგი, არამედ თანა-ედვა სიკუდილიცა. **ჲითარ** შესაძლებელ იყო ორივე ესე? კაცი ლიტონი ვერ შემძლებელ იყო ჳსნად, იმრთისა შეუძლებელ იყო თჳნიერ ჳორცთა ვნებისა, რომელ-იგი ყო, ბუნებით და კაცთ-მოყუარებით იქმნა კაც; რომელი-იგი **წრსი** იყო, მან აცხოვნა, და მერმე ჳომელი-იგი კაც იქმნა, შან ივნო.

წმისთჳს ვითარცა იხილა იგი ჲკლესიამან

გვრგვნოსანი ეკლითა, შესაკრებელისა მის მათისა კადნიერებასა ჰგოდებს და იტყვს: «ასულნო **სერუსაღემისანო**, გამოვედით და იხილეთ გვრგვნი, რომლითა გვრგვნოსან ყო დედამან მისმან»(ქებ.პ,11). ჯამეთუ ეკლისა გვრგვნი დაიდგა და ეკალთა იგი დაჰჰსნა პატიჟი. ოგივე ნიალთა შამისათა იყო და ნიალთა ჴალნულისათა და ქალნულებისა კლიტჷ არა განხეთქა; რამეთუ იმერთი იყო და ესრჷთ საშოხსაგან გამოვიდა და ეგრევე იშვა, ვითარცა მუცელსა შევიდა; უვნებულად შევიდა და უვრნელად გამოვიდა სიტყვსა მისებრ **სზეკიელ** წინანარმეტყუელისა, ვითარცა იტყვს: «და მომაქცია მე **ოფალმან** გზასა მას ბჭისა მის წმიდათაჲსა აღმოსავალად. ოა იყო იგი დაჰჰულ.

ოა მრქუა მე **ოფალმან**: ძეო კაცისაო, ბჭჷ ესე იყოს დაჰჰულ და არა განელოს ესე, არცა გან-ვინ-ვიდეს მიერ, რამეთუ **ოფალი** იმერთი მხოლოდ შევიდეს და ოგი **ოავადი** გამოვიდეს.

5 ოა იყო ბჭჷ იგი დაჰჰულ»(ეზეკ.44,1-2).

ოჰა ესერა განჩინებაჲ ქმნული წმიდისა იმრთის-მშობელისა **ოარიამისი**. ოასცხერინ ამიერთგან ყოველი ცილობაჲ და ჩუენ წმიდათა მიერ **ოიგნთა** მოძღურებისათა გან-
 10 ნუნათლდებოდით, რაჲთა სასუფეველსა **ოათასა** მიწევენად ღირს ვიქმნეთ **ორისტჷს** **ოესუს** მიერ, **ოფლისა** ჩუენისა, **ოომლისა** არს დიდებაჲ და ძალი **ოამისა**ჲ და **ოისა**ჲ და **ოსულისა** **ომიდისა**ჲ, ან და **ოარადის** და **ოუკუნითი**
 15 **ოუკუნისამდე**. **ოშენ**.

